

[Bertel Dahlgaard.]

Forbindelse med dette Lovforslag har rejst Spørgsmaalet om Forholdet til de andre nordiske Lande og omtalte nogle Meningsudvekslinger, der har fundet Sted mellem de nordiske Riger, vil jeg gerne knytte et Par Bemærkninger hertil. Den højtærede Minister har ikke haft andet at berette herom, end at hele Spørgsmaalet ligger ganske uklart. Vi ser gerne, at denne Uklarhed snarest afløses af Klarhed. Der spredes i de nordiske Landes Befolkning Forestillinger, som i stort Omfang utvivlsomt ligger langt fra den Virkelighed, der vil vise sig for os, og jeg vil opfordre til, at man hurtigst muligt naar frem til en indbyrdes Orientering med Hensyn til, hvad der ligger bag Ordene i de Udtalelser, der fremsættes i de andre nordiske Lande, og dem, der fremsættes her i Landet. Jeg henstiller til den høje Regering at virke for, at en saadan Orientering fremkommer ikke som hidtil blot ved uforbindende Samtaler, men ved, at Repræsentanter for den svenske, norske og danske Rigsdag mødes og drøfter disse Spørgsmaal, der er af saa overordentlig Vigtighed for vore Lande. Intet af Landene kan være interesseret i, at der ud fra uklare Følelser eller Stemninger af den ene eller den anden Art skabes Tiltro til noget, som den Dag, Landene skal staa inde derfor, eventuelt viser sig at være uden Realitet i Virkelighedens Verden.

Det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft var i denne Forbindelse inde paa at omtale de Muligheder for militært Samarbejde mellem de nordiske Lande, som skulde have foreligget før sidste Krig, og jeg siger vist ikke noget forkert, naar jeg siger, at ikke mindst det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft var med til at fremme den Opfattelse, at det var Staunings Tale i Lund og i det hele taget Danmark, der var den eneste Hindring for et saadant militært Samarbejde. Det er nu kendt, at Mulighederne for et saadant Samarbejde ikke forelaa, hverken i Norge eller Sverige. Jeg er den varmeste Tilhænger af den stærkest mulige Udvikling af det nordiske Samarbejde paa alle Omraader, hvor de naturlige Betingelser derfor er til Stede. Men netop ud fra et saadant Synspunkt er det vigtigt, at de nordiske Lande under dette Samarbejde undgaar Skuffelser ved, at man fra den ene eller anden Side lægger mere ind i svævende Udtryk, der anvendes i al Almindelighed, end man vil staa inde for den Dag, Ordene skal indfries. Det var jo noget af det, der var ved at udvikle sig før den sidste Krig. Jeg opfordrer altsaa til at fremskynde en Orientering

de nordiske Lande imellem, men vel at mærke under en Form, hvor Folkenes Repræsentanter kan faa talt ud med hinanden. Den nuværende Uklarhed kan efter min Mening ikke opretholdes længere.

Jeg skal dernæst sige nogle Ord om selve Indholdet af det foreliggende Lovforslag. Som allerede antydet, er det umuligt at vurdere den mægtige Organisation, her er foreslaaet, naar man ikke ved, hvorledes den skal gribe ind i det øvrige Forsvarssystem. Hvor omfattende denne Organisation vil blive, ses jo allerede deraf, at den forudsætter et Hjemmeværn paa, saa vidt jeg kan skønne, 3 Gange saa stort et Antal Deltagere, som det norske Hjemmeværn omfatter. Vurderingen af Ordningens Omfang forudsætter dog en Række Oplysninger, jeg gerne vil bede den højtærede Minister give Tinget. Jeg forstaaer, at der skal oprettes 8 Regioner med 8 Regionsledere, 35 Distrikter med 35 Distriktsledere, 780 Kompagniomraader med 780 Kompagnichefer; herunder igen vel ca. 1 200—1 300 Hjemmeværnsafdelinger med deres 1 200—1 300 Delingsførere og disse Afdelinger igen delt i nogle Tusinde Hjemmeværnsgrupper med et tilsvarende Antal Gruppeledere.

Lønningerne til hele denne Organisation er kun anslaaet til $1\frac{3}{4}$ Mill. Kr. Kan dette være rigtigt? Hvilken Løn er der da tiltænkt Kompagnicheferne? Og tror man virkelig, at man ret længe kan undgaa Aflønning af Delingsførere og Gruppeledere? I det hele taget — jeg maa hellere sige det rent ud — jeg tror ikke paa, at det samlede anslaaede Beløb paa 12 Mill. Kr. aarlig vil kunne holde. Det vilde være ensbetydende med, at vi kunde opretholde en Hjemmeværnsordning med 100 000 Mand her i Landet for gennemsnitlig 120 Kr. pr. Mand aarlig. Det tror jeg ikke paa; det vil ende i ganske andre Beløb. Jeg ser for Resten ikke, at der i Opgørelsen af Udgifterne er medtaget Udgifter til Leje og Erhvervelse af Øvelsespladser og Skydebaner. I Lovforslagets § 18 siges det, at Grunduddannelsen og den fortsatte Uddannelse skal foregaa lokalt inden for Kompagnier. Da der foreslaas 780 Gruppeomraader, vil det sige, at der skal være et lignende Antal Øvelsespladser, og kun et mindre Antal af disse vil jo i Forvejen være til Stede.

I Forbindelse med Udgiftsspørgsmaalet staaer ogsaa Spørgsmaalet om Uddannelsens Omfang. Lovforslaget siger her, at de, der indkaldes til Hjemmeværnet uden forud at have faaet nogen militær Uddannelse, skal have en Grunduddannelse det første Aar